



การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 7
The 7th STOU National Research Conference

การปฏิบัติงานและการส่งเสริมบทบาทของอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน ในจังหวัดสุรินทร์
The Operations and Role Supporting of the Village Agricultural Volunteer in Surin Province

ขวัญใจ เสงี่ยม (Kwanjai Sengiam)¹ บำเพ็ญ เขียวหวาน (Bumpen Keowarn)² นารินทร์ สีระสาร (Nareerut Seerasarn)³

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทและแหล่งความรู้ของอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.) และของเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.) 2) การปฏิบัติงานตามบทบาทของ อกม. และการส่งเสริมบทบาทของ อกม. ของเจ้าหน้าที่ 3) การพัฒนาศักยภาพและการส่งเสริมบทบาทของ อกม. และของ เจ้าหน้าที่ 4) ปัญหา ข้อเสนอแนะ และแนวทางส่งเสริมบทบาทของ อกม. และของเจ้าหน้าที่ ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ประกอบด้วย อกม. จำนวน 2,120 คน สุ่มกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 187 คน โดยวิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน และเจ้าหน้าที่ จำนวน 18 คน ศึกษาทั้งหมด เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามทั้งชนิดปลายปิดและปลายเปิด วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป โดยใช้สถิติพรรณนา ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าสูงสุด ค่าต่ำสุด ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัย พบว่า 1) อกม. และเจ้าหน้าที่ ในภาพรวมมีความรู้ในระดับมากทั้ง 4 ด้าน ของบทบาทหน้าที่หลักของ อกม. โดยด้านการจัดเก็บรวบรวมข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตรของหมู่บ้าน มีค่าเฉลี่ยมากกว่าด้านอื่น ๆ 2) แหล่งความรู้ สื่อบุคคลมีค่าเฉลี่ยมากกว่าสื่อสิ่งพิมพ์ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์และสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ 3) อกม. และเจ้าหน้าที่ มีการปฏิบัติงานตามบทบาท ในภาพรวมอยู่ในระดับมากทั้ง 4 ด้านของบทบาทหน้าที่หลักของ อกม. โดยด้านการจัดเก็บรวบรวมข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตรของหมู่บ้าน มีค่าเฉลี่ยมากกว่าด้านอื่น ๆ 4) อกม. มีความต้องการ พัฒนาศักยภาพในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยทั้งหมด 15 ประเด็นอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ควรมีการสนับสนุนวัสดุ- ปัจจัยในการผลิตทางการเกษตร ควรสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการปฏิบัติงาน ส่วนเจ้าหน้าที่ พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมี 7 ประเด็น ที่อยู่ในระดับมากที่สุด เช่น การยกย่องเชิดชูเกียรติ สนับสนุนการพัฒนาทักษะและฝึกอบรม การเข้าร่วม กิจกรรมและโครงการต่าง ๆ 5) ปัญหาการปฏิบัติงานตามบทบาทของ อกม. พบว่า อกม. และเจ้าหน้าที่ ในภาพรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง โดยบทบาทหน้าที่หลัก อกม. ด้านการจัดเก็บรวบรวมข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตรของหมู่บ้าน มีค่าเฉลี่ยมากกว่าด้านอื่น ๆ ส่วนเจ้าหน้าที่ ด้านการปฏิบัติงานตามนโยบาย และด้านการถ่ายทอดความรู้ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ข้อเสนอแนะ ในส่วน ของ อกม. คือ 1) ควรสนับสนุนสิ่งอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงาน 2) เข้าร่วมการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรระดับ หมู่บ้านทุก 3) ควรเป็นผู้นำ มีการใช้สื่อที่หลากหลาย ของเจ้าหน้าที่ มีความคิดเห็นว่า 1) ควรสนับสนุนสื่อความรู้ ในการ ถ่ายทอดความรู้ให้กับ อกม. 2) ควรจัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับนโยบาย บทบาทหน้าที่ของ อกม. ให้กับ อกม. 3) ควรสร้าง แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของ อกม. สร้างขวัญกำลังใจ และยกย่องเชิดชูเกียรติ

คำสำคัญ การปฏิบัติงาน การส่งเสริมบทบาท อาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.) จังหวัดสุรินทร์

¹ นักศึกษาหลักสูตรเกษตรศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช kungva09@hotmail.com

² รองศาสตราจารย์ ประจำสาขาวิชาเกษตรศาสตร์และสหกรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช bumpen.keo@stou.ac.th

³ รองศาสตราจารย์ ประจำสาขาวิชาเกษตรศาสตร์และสหกรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช seerasarn@hotmail.com



การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 7
The 7th STOU National Research Conference

Abstract

This research aimed to study 1) knowledge and understanding of the roles and knowledge resources of Village Agricultural Volunteer (VAV) and officers in charge of Village Agricultural Volunteer (VAV), 2) role implementation of Village Agricultural Volunteer (VAV) and role promotion from officers in charge of Village Agricultural Volunteer (VAV), 3) potential development and role promotion of Village Agricultural Volunteer (VAV) and officers in charge of Village Agricultural Volunteer (VAV), 4.) problems, suggestions and guideline to promote the role of Village Agricultural Volunteer (VAV) and officers in charge of Village Agricultural Volunteer (VAV). The population of this research was 2,120 Village Agricultural Volunteers (VAV) and 18 officers in charge of Village Agricultural Volunteer (VAV). Using the multi-stage sampling method, the sample consisted of 187 persons. The tools for collecting data were closed-end and open-ended questionnaires and then analyzed by using computer program. The descriptive statistics were frequency, percentage, maximum, minimum, mean and standard deviation. The results were as follow 1) VAV and officers in charge had overall knowledge at high level in all 4 aspects of main duty of VAV; the mean of village primary agricultural data collection was higher than other aspects. 2) About the source of knowledge, the mean of personal media was higher than activity media, printing media, electronic media and information technology media. 3) VAV and officer in charge had overall roles implementation at high level in all 4 aspects of main duty of VAV; the mean of village primary agricultural data collection was higher than other aspects. 4) VAV had overall demand of potential development at a moderate level, with 15 issues were at high level namely there should be agricultural inputs and the operating expenses support. While the officers had overall demand of potential developments at high level, with 7 issues were at the highest level such as glorification, skill development and training, activities and projects participation. 5) Problems in operation according to role of VAV, the research found that VAV and officers in charge had overall problem and obstacles at moderate level, the mean of village primary agricultural data collection was higher than other aspects while the officers, the mean of operating according to policy and knowledge transferring was at high level. Suggestions of the research, in the part of VAV, 1) there should be support for operational facilities. 2) Participating in all village level agricultural development plan. 3) VAV should be the leader as well as using a variety of media. While in the part of officers; 1) They should be a support of the learning media for transferring knowledge to VAV. 2) There should be a training provided to educate VAV. 3) There should motivate the performance of the VAV, create a morale and exalte with honor.

Keywords: Operation, Role promotion, Village Agricultural Volunteer (VAV), Surin Province



การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 7 The 7th STOU National Research Conference

บทนำ

ด้วยสถานการณ์ปัจจุบันมีประชากรที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมทั่วประเทศต้องเผชิญปัญหา และได้รับความเดือดร้อนต่าง ๆ ทั้งด้านการผลิต รายได้ และคุณภาพชีวิต เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงของสภาพสังคม เศรษฐกิจ และทรัพยากรธรรมชาติ ตลอดจนเกิดภัยธรรมชาติต่าง ๆ ส่งผลกระทบต่อเกษตรกรเป็นอย่างมาก ซึ่งการแก้ไขปัญหาดังกล่าว จำเป็นที่จะต้องได้ดำเนินการแก้ไข ช่วยเหลือ ได้อย่างรวดเร็วทันต่อเหตุการณ์ ดังนั้นกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จึงได้เล็งเห็นความสำคัญในการให้บริการแก่เกษตรกรในระดับพื้นที่ของหมู่บ้าน กำหนดนโยบายให้หน่วยงานสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ดำเนินงานอาสาสมัครเกษตร (อกษ.) ในแต่ละสาขา โดยคัดเลือกตัวแทนเกษตรกรในท้องถิ่นตามความชำนาญเฉพาะสาขา มีความรู้ และเป็นเกษตรกรที่มีจิตอาสา เพื่อช่วยเหลือการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ ซึ่งอาสาสมัครเกษตรแต่ละประเภทที่มีอยู่ในแต่ละหมู่บ้าน ทำการประชุมคัดเลือกระหว่างกันเองให้ได้อาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.) เพื่อทำหน้าที่ประสานเชื่อมโยงการทำงานของอาสาสมัครเกษตรสาขาต่าง ๆ รวมทั้งเกษตรกร องค์กร และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์จึงกำหนดนโยบายและแนวทางการพัฒนาและขับเคลื่อนงานอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.) ให้เป็นรูปธรรม มีประสิทธิภาพและยั่งยืน ตลอดจนการขับเคลื่อนการปฏิบัติงานและพัฒนาศักยภาพของอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.) ให้มีความรู้ ทักษะการปฏิบัติงาน และการสร้างความเข้มแข็งสามารถพึ่งพาตนเองได้ ในทุกมิติ เพื่อทำหน้าที่เป็นตัวแทน และเป็นผู้ประสานงานระหว่างอาสาสมัครเกษตรแต่ละประเภท รวมทั้งเป็นผู้ประสานงานในรูปแบบประชารัฐระหว่างเกษตรกรกับส่วนราชการในระดับหมู่บ้าน

ดังนั้นในการศึกษาถึงการปฏิบัติงานและการส่งเสริมบทบาทของอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.) ในครั้งนี้ เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาปรับใช้ในการพัฒนา วางแผนการส่งเสริม และขับเคลื่อนการปฏิบัติงานของอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.) ให้ไปในทิศทางเดียวกัน รวมถึงการสร้างขวัญกำลังใจ และเชิดชูเกียรติอาสาสมัครเกษตรและอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.) ในการดำเนินงานต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

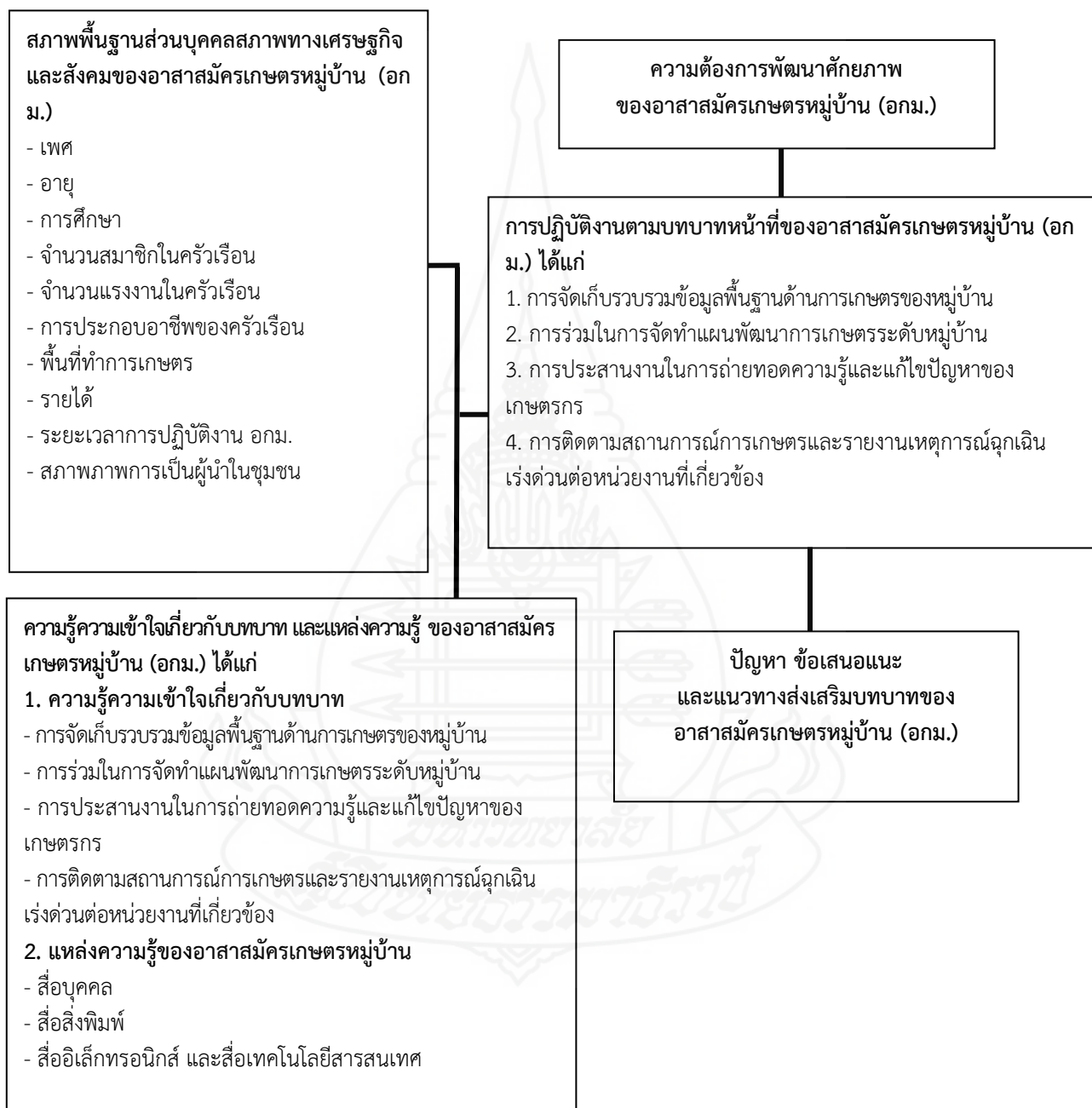
1. เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานส่วนบุคคล สภาพเศรษฐกิจและสังคม ของอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน และเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน ในจังหวัดสุรินทร์
2. เพื่อศึกษาความรู้เกี่ยวกับบทบาทของอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน และเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน ในจังหวัดสุรินทร์
3. เพื่อศึกษาการปฏิบัติงานตามบทบาทของอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน และการส่งเสริมบทบาทของอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน สำหรับเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน ในจังหวัดสุรินทร์
4. เพื่อศึกษาความต้องการการพัฒนาศักยภาพและการส่งเสริมบทบาทของอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน และเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน ในจังหวัดสุรินทร์
5. เพื่อศึกษาปัญหา ข้อเสนอแนะ และแนวทางการส่งเสริมบทบาทของอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน และเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน ในจังหวัดสุรินทร์



การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 7
The 7th STOU National Research Conference

กรอบแนวคิดการวิจัย

การดำเนินการศึกษาวิจัยในเรื่อง ปฏิบัติงานและการส่งเสริมบทบาทของอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน ในจังหวัดสุรินทร์ โดยมีกรอบแนวคิดการวิจัย ดังภาพที่ 1



ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย



การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 7 The 7th STOU National Research Conference

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ประชากรที่ศึกษาคือ อาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.) จำนวน 2,120 คน และเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.) จำนวน 18 คน กลุ่มตัวอย่างอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.) ที่ศึกษาใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน ขนาดของกลุ่มตัวอย่างคำนวณด้วยสูตรของทาโรยามาเน (Taro Yamane 1973) ความคลาดเคลื่อนที่ 0.07 ได้เท่ากับจำนวน 187 ราย และทำการสุ่มคัดเลือกในแต่อาเภอ โดยใช้วิธีการเทียบบัญชีไตรยาง ส่วนเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงาน อกม. เก็บข้อมูลจากประชากรทั้งหมด จำนวน 18 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามทั้งชนิดปลายปิดและปลายเปิด ประกอบด้วย 5 ตอน

การทดสอบเครื่องมือ คือ ตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา (content validity) และตรวจสอบความน่าเชื่อถือ (reliability) พบว่าแบบสอบถามในตอนที่ 2 ความรู้เกี่ยวกับบทบาท และแหล่งความรู้ของอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.) ได้แก่ 1) ความรู้เกี่ยวกับบทบาทของ อกม. ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.943 และของเจ้าหน้าที่ได้เท่ากับ 0.964 2) แหล่งความรู้ของ อกม. ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.943 และของเจ้าหน้าที่ได้เท่ากับ 0.937 ตามลำดับ ตอนที่ 3 การปฏิบัติงานตามบทบาทของ อกม. และการส่งเสริมบทบาทของ อกม. ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.964 และของเจ้าหน้าที่ได้เท่ากับ 0.984 ตามลำดับ ตอนที่ 4 การพัฒนาศักยภาพและการส่งเสริมบทบาทของ อกม. ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.973 และของเจ้าหน้าที่ได้เท่ากับ 0.918 ตามลำดับ และตอนที่ 5 ปัญหา ข้อเสนอแนะ และแนวทางส่งเสริมบทบาทของ อกม. ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.975 และของเจ้าหน้าที่ได้เท่ากับ 0.856

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ทำการเก็บข้อมูลโดยการส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ไปยังสำนักงานเกษตรจังหวัด จังหวัดสุรินทร์ ในช่วงเดือนธันวาคม พ.ศ. 2559 ถึงเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2560 โดยขอความอนุเคราะห์ให้เจ้าหน้าที่จังหวัดจัดส่งแบบสอบถามไปยังสำนักงานเกษตรอำเภอทุกอำเภอตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ เพื่อส่งต่อให้อาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน และติดตามแบบสอบถามทางโทรศัพท์ ทั้งนี้ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาในส่วนของอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน จำนวน 187 ชุด และของเจ้าหน้าที่ 18 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100 ของแบบสอบถามที่จัดส่ง

การวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้สถิติพรรณนา ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป โดยแต่ละข้อใช้มาตราวัดตามระดับคะแนนเป็น 5 ระดับ คือ

- คะแนน 5 หมายถึง มากที่สุด
- คะแนน 4 หมายถึง มาก
- คะแนน 3 หมายถึง ปานกลาง
- คะแนน 2 หมายถึง น้อย
- คะแนน 1 หมายถึง น้อยที่สุด

ผลการวิจัย

1. ข้อมูลพื้นฐานส่วนบุคคล สภาพเศรษฐกิจและสังคม ของอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.) และของเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.) ในจังหวัดสุรินทร์ ปรากฏผลดังนี้

1.1 ข้อมูลพื้นฐานส่วนบุคคล สภาพเศรษฐกิจและสังคม ของอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.) จากการศึกษาพบว่า อาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.) ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุเฉลี่ย 46.62 ปี ระดับการศึกษาส่วนใหญ่จบระดับมัธยมศึกษา มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนเฉลี่ย 4.53 คน แรงงานส่วนใหญ่เป็นแรงงานในครอบครัวเฉลี่ย 2.83 คน ประกอบอาชีพทำนาเป็นอาชีพหลัก มีพื้นที่ถือครองซึ่งเป็นพื้นของตนเองเฉลี่ย 22.97 ไร่ มีรายได้เฉลี่ย 131,793.88 บาท/ปี ระยะเวลาในการปฏิบัติงานอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.) เฉลี่ย 3.33 ปี มีสถานภาพการเป็นผู้นำในชุมชน มากกว่า 1 อย่าง ได้แก่ เป็นสารวัตรกำนัน/ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน, เป็นผู้ใหญ่บ้าน เป็นต้น และอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.) ยังเป็นอาสาสมัครเกษตรประเภทอื่นๆ ในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มากกว่า 1 ประเภท ส่วนใหญ่เป็นอาสาสมัครเกษตรสาขาเกษตรหมู่บ้าน

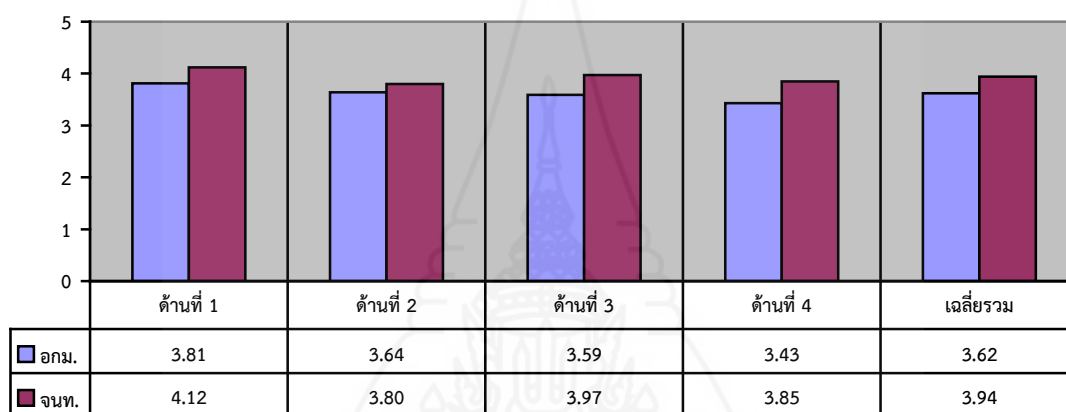


การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 7
The 7th STOU National Research Conference

1.2 ข้อมูลพื้นฐานส่วนบุคคล สภาพเศรษฐกิจและสังคม ของเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.) จากการศึกษาพบว่า เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.) ในจังหวัดสุรินทร์ ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุเฉลี่ย 38.94 ปี ระดับการศึกษาส่วนใหญ่จบระดับปริญญาตรี การดำรงตำแหน่งส่วนใหญ่ดำรงตำแหน่งนักวิชาการส่งเสริมการเกษตร ระดับปฏิบัติการ ระยะเวลาการในการปฏิบัติงานอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.) เฉลี่ย 2.06 ปี

2. ความรู้เกี่ยวกับบทบาท และแหล่งความรู้ของของอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.) และของเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.) ในจังหวัดสุรินทร์ จากการศึกษาสามารถสรุปได้ดังนี้

กราฟที่ 1 ความรู้เกี่ยวกับบทบาทของอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.) และของเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.)



หมายเหตุ ด้านที่ 1 คือ การจัดเก็บรวบรวมข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตรของหมู่บ้าน
ด้านที่ 2 คือ การร่วมกับกรรมการหมู่บ้านและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรระดับหมู่บ้าน
ด้านที่ 3 คือ การประสานในการถ่ายทอดความรู้และแก้ไขปัญหาของเกษตรกรในหมู่บ้าน
ด้านที่ 4 คือ การติดตามสถานการณ์การเกษตรในหมู่บ้านและรายงานเหตุการณ์ฉุกเฉินเร่งด่วนต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

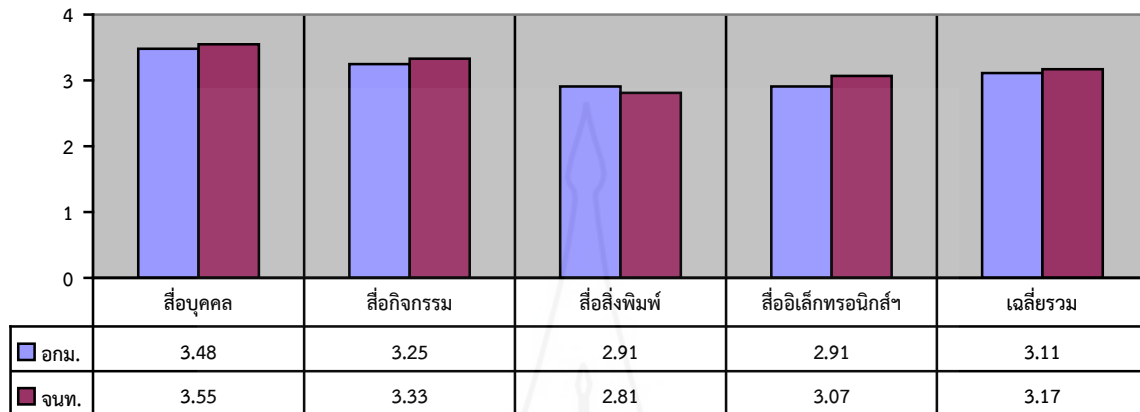
2.1 ความรู้เกี่ยวกับบทบาทของอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.) และของเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.)

จากกราฟที่ 1 พบว่า อาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.) ในจังหวัดสุรินทร์ มีความรู้เกี่ยวกับบทบาทของอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.) โดยในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.62) ทั้ง 4 ด้านของภารกิจหลักอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.) ซึ่งด้านการจัดเก็บรวบรวมข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตรของหมู่บ้าน มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าด้านอื่นๆ และในส่วน of เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.) พบว่า มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทของอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.) โดยในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.94) ทั้ง 4 ด้านของภารกิจหลักอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.) ซึ่งด้านการจัดเก็บรวบรวมข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตรของหมู่บ้าน มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าด้านอื่นๆ เช่นกัน



การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 7
The 7th STOU National Research Conference

กราฟที่ 2 แหล่งความรู้ของอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.) และของเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.)



2.2 แหล่งความรู้ของอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.) และของเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.)

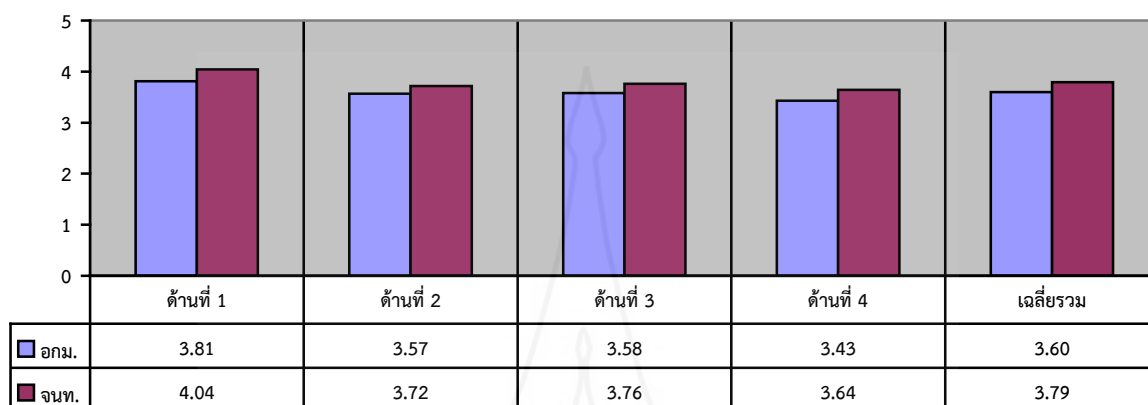
จากกราฟที่ 2 พบว่า อาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.) ในจังหวัดสุรินทร์ มีการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร โดยในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.11) ซึ่งด้านสื่อบุคคลมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าด้านอื่นๆ (ค่าเฉลี่ย 3.48 3.25 2.91 2.91) ตามลำดับ และในส่วนของเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.) พบว่า เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.) ได้มีการสนับสนุนการรับรู้ข้อมูลข่าวสารให้กับอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.) โดยในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.17) ซึ่งด้านสื่อบุคคลมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าด้านอื่นๆ เช่นกัน (ค่าเฉลี่ย 3.55 3.33 3.07 2.81) ตามลำดับ

3. การปฏิบัติงานตามบทบาทของอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.) และการส่งเสริมบทบาทของอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.) ของเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.) ในจังหวัดสุรินทร์



การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 7
The 7th STOU National Research Conference

กราฟที่ 3 การปฏิบัติงานตามบทบาทของอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.) และการส่งเสริมบทบาทของอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.) ของเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.)



หมายเหตุ ด้านที่ 1 คือ การจัดเก็บรวบรวมข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตรของหมู่บ้าน
ด้านที่ 2 คือ การร่วมกับกรรมการหมู่บ้านและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรระดับหมู่บ้าน
ด้านที่ 3 คือ การประสานในการถ่ายทอดความรู้และแก้ไขปัญหาของเกษตรกรในหมู่บ้าน
ด้านที่ 4 คือ การติดตามสถานการณ์การเกษตรในหมู่บ้านและรายงานเหตุการณ์ฉุกเฉินเร่งด่วนต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

จากกราฟที่ 3 พบว่า อาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.) ในจังหวัด มีการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.) โดยในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.60) ทั้ง 4 ด้านของภารกิจหลักอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.) ซึ่งด้านการจัดเก็บรวบรวมข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตรของหมู่บ้าน มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าด้านอื่นๆ และในส่วนของผู้รับผิดชอบงานอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.) พบว่า เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.) มีการส่งเสริมตามบทบาทหน้าที่ของอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.) โดยในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.79) ทั้ง 4 ด้านของภารกิจหลักอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.) ซึ่งด้านการจัดเก็บรวบรวมข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตรของหมู่บ้าน มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าด้านอื่นๆ เช่นกัน

4. ความต้องการพัฒนาศักยภาพการปฏิบัติงานของอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.) และความคิดเห็นของอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน และเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.) ในจังหวัดสุรินทร์ จากการศึกษาสามารถสรุปได้ดังนี้

4.1 พบว่า อาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.) มีความต้องการพัฒนาศักยภาพการปฏิบัติงานของอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.) ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.99) โดยทั้งหมด 15 ประเด็น อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.10 4.07 4.03 4.02 4.01 3.98 3.96 3.93 3.89 3.87 และ 3.84) ตามลำดับ

4.2 พบว่า เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.) มีความต้องการพัฒนาศักยภาพการปฏิบัติงานของอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.) ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.16) โดยทั้งหมด 15 ประเด็น อยู่ในระดับมากที่สุด 7 ประเด็น (ค่าเฉลี่ย 4.67 4.44 4.33 4.28 และ 4.22) ตามลำดับ และอยู่ในระดับมาก 8 ประเด็น (ค่าเฉลี่ย 4.11 4.06 4.00 3.89 และ 3.72) ตามลำดับ

5. ปัญหา ข้อเสนอแนะ และแนวทางการดำเนินงานและการส่งเสริมบทบาทของอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.) ตามความคิดเห็นของอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน และของเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.) ในจังหวัดสุรินทร์



การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 7
The 7th STOU National Research Conference

5.1 พบว่า อาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.) มีปัญหา ในการปฏิบัติงานตามบทบาทของอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.) โดยในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.17) ทั้ง 4 ด้านของภารกิจหลักอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.)

5.2 พบว่า เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.) มีปัญหา ในการทำงานส่งเสริมการเกษตรของอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.) ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.31) โดยด้านการปฏิบัติงานตามนโยบาย และด้านการถ่ายทอดความรู้ อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.52 3.44) ตามลำดับ ส่วนด้านอื่นๆ ด้านการประสานงาน และด้านการให้บริการ อยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.31 3.11 3.07) ตามลำดับ

6. ข้อเสนอแนะในการปฏิบัติงานและพัฒนาศักยภาพของอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.)

6.1 ข้อเสนอแนะ และแนวทางการปฏิบัติงานตามบทบาทของอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.) ตามความคิดเห็นของอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน ได้แก่

1) ด้านการจัดเก็บรวบรวมข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตรของหมู่บ้าน ร้อยละ 81.2 เสนอว่า ควรสนับสนุนอุปกรณ์ เครื่องมือ เพื่ออำนวยความสะดวกในการเก็บบันทึกข้อมูล และเพื่อความรวดเร็วทันต่อเหตุการณ์ รองลงมาร้อยละ 66.8 เสนอว่า ควรได้รับการช่วยเหลือด้านสวัสดิการ มีค่าตอบแทนเป็นประจำรายเดือน

2) ด้านการร่วมกับกรรมการหมู่บ้านและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรระดับหมู่บ้าน ร้อยละ 83.9 เสนอว่า ควรมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรระดับหมู่บ้าน ทุกเวที รองลงมาร้อยละ 65.7 เสนอว่า ควรมีการสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาในระดับหมู่บ้าน เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการทำแผนพัฒนา

3) ด้านการประสานในการถ่ายทอดความรู้และแก้ไขปัญหาของเกษตรกรในหมู่บ้าน ร้อยละ 79.1 เสนอว่า ควรเป็นผู้นำด้านการเกษตร เพื่อช่วยเหลือ แนะนำ ส่งเสริม และแก้ไข รองลงมาร้อยละ 72.7 เสนอว่า มีการใช้สื่อที่หลากหลาย ในการกระจายข่าวประชาสัมพันธ์สู่เกษตรกร

4) ด้านการติดตามสถานการณ์การเกษตรในหมู่บ้านและรายงานเหตุการณ์ฉุกเฉินเร่งด่วนต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ร้อยละ 77.0 เสนอว่า ควรมีการประชาสัมพันธ์ข่าวสารผ่านสื่อต่างๆ ที่มีในหมู่บ้าน เพื่อความรวดเร็วในการแก้ไขปัญหา รองลงมาร้อยละ 56.1 เสนอว่า ติดตาม ช่วยเหลือเกษตรกรเกี่ยวกับสถานการณ์ด้านการเกษตรในหมู่บ้าน เช่น น้ำท่วม ภัยแล้ง โรคแมลง

6.2 ข้อเสนอแนะ และแนวทางส่งเสริมบทบาทของอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.) ตามความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน ได้แก่

1) ด้านการถ่ายทอดความรู้ ร้อยละ 61.1 เสนอว่า ควรการสนับสนุนสื่อความรู้ ในการถ่ายทอดความรู้ให้ อกม. รองลงมาร้อยละ 50.0 เสนอว่า ควรมีการส่งเสริมศูนย์เรียนรู้ อกม. ต้นแบบ

2) ด้านการให้บริการ ร้อยละ 88.8 เสนอว่า ควรสนับสนุนเครื่องมือ อุปกรณ์ ให้กับ อกม./ชมรม อกม. ทุกระดับ รองลงมาร้อยละ 55.5 เสนอว่า ควรให้ความรู้เกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของ อกม. ในการให้บริการแก่เกษตรกร

3) ด้านการปฏิบัติงานตามนโยบาย ร้อยละ 83.3 เสนอว่า ควรกำหนดนโยบายการส่งเสริมสนับสนุน อกม. ในด้านสวัสดิการ ค่าตอบแทนในการทำงาน รองลงมาร้อยละ 55.5 เสนอว่า ควรจัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับนโยบายให้กับ อกม. ทราบและเข้าใจตรงกัน

4) ด้านการประสานงาน ร้อยละ 72.2 เสนอว่า ในระดับกระทรวงฯ ควรมีการประสานงาน การบูรณาการดำเนินงานที่ชัดเจน เพื่อให้ระดับล่าง ขับเคลื่อนงานได้อย่างเป็นรูปธรรม รองลงมาร้อยละ 61.1 เสนอว่า ควรจัดอบรมเกี่ยวกับการประสานงานให้ อกม.

5) ด้านอื่นๆ ร้อยละ 77.7 เสนอว่า ระบบสารสนเทศ อกม. ควรมีความทันสมัย เข้าถึงง่าย คำนึงถึงการนำฐานข้อมูลไปใช้ประโยชน์ในระดับ รองลงมาร้อยละ 66.6 เสนอว่า อยากให้ อกม. มีค่าตอบแทนรายเดือน



การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 7 The 7th STOU National Research Conference

อภิปรายผลการวิจัย

1. จากการวิจัยพบว่า การปฏิบัติงานและการส่งเสริมบทบาทของอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน ในจังหวัดสุรินทร์ นั้น ในด้านข้อมูลพื้นฐาน สภาพเศรษฐกิจและสังคม ของอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.) ในการคัดเลือกตัวแทนเกษตรกรเข้ามาทำงานนั้น ควรเป็นเกษตรกรที่รู้ปัญหาทางการเกษตร มีความเป็นผู้นำ มีประสบการณ์การทำงาน สามารถประสานงานกับได้ทุกฝ่ายได้ เป็นที่ยอมรับของคนในชุมชน และมีจิตอาสาเพื่อช่วยเหลือการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ รวมทั้งสามารถช่วยเหลือเกษตรกรที่มีปัญหาในระดับหมู่บ้านได้ เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปตามวัตถุประสงค์และประสบผลสำเร็จด้วย และในส่วนของเจ้าหน้าที่ฯ ส่วนใหญ่มีอายุเฉลี่ย 38.94 ปี จึงเป็นเหตุทำให้กรมส่งเสริมการเกษตรได้เปิดสอบบรรจุเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรเป็นจำนวนมาก เพื่อนำมาทดแทนเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรที่มีอยู่ในปัจจุบัน และการปฏิบัติงานอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.) เฉลี่ย 2.06 ปี เนื่องจากเจ้าหน้าที่ฯ ได้รับงานตามที่ได้รับมอบหมายในหน้าที่หลายบทบาท และมีการเปลี่ยนงานบ่อย จึงเป็นเหตุให้การดำเนินงานไม่ต่อเนื่องเท่าที่ควร

2. ความรู้เกี่ยวกับบทบาท และแหล่งความรู้ของอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.)

2.1 จากผลการศึกษาพบว่า อาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.) ในจังหวัดสุรินทร์ ในภาพรวมมีความรู้เกี่ยวกับบทบาทของอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.) อยู่ในระดับมาก ทั้ง 4 ด้านของภารกิจหลักของอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.) โดยด้านการจัดเก็บรวบรวมข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตรของหมู่บ้าน มีค่าเฉลี่ยมากกว่าด้านอื่นๆ ซึ่งสอดคล้องกับสุวิสาส์กันตอนันตพร (2554:82) ศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของเกษตรกรหมู่บ้าน ในจังหวัดชลบุรี พบว่า เกษตรหมู่บ้านในจังหวัดชลบุรี โดยเฉลี่ยมีความรู้ในการปฏิบัติงานในระดับมาก ดังนั้น แสดงให้เห็นว่ากระบวนการความรู้ในการปฏิบัติงานของอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน ได้มีความตระหนักถึงบทบาทหน้าที่ของตนเอง โดยสามารถดำเนินการได้บรรลุตามวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ

2.2 จากผลการศึกษาพบว่า เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.) ในจังหวัดสุรินทร์ มีความรู้เกี่ยวกับบทบาทของอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.) ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้ง 4 ด้านของภารกิจหลักของอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.) โดยด้านการจัดเก็บรวบรวมข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตรของหมู่บ้าน มีค่าเฉลี่ยมากกว่าด้านอื่นๆ แสดงว่า เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรให้ความสำคัญกับการศึกษาเรียนรู้ รวมถึงการทำความเข้าใจเกี่ยวกับหน้าที่ที่ต้องรับผิดชอบในระดับมาก เนื่องจาก งานส่งเสริมการเกษตรเป็นงานที่ต้องใช้ความรู้ ความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ให้แก่เกษตรกร เพื่อให้เกษตรกรเข้าใจและนำไปปฏิบัติตามได้ สามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน ดังนั้น ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับงานส่งเสริมการเกษตรจึงจำเป็นอย่างยิ่งในการทำงาน และเป็นสิ่งที่สำคัญเพื่อเป็นการกำหนดทิศทางการขับเคลื่อนงานอาสาสมัครเกษตรให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

2.3 จากผลการศึกษาพบว่า อาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.) ในจังหวัดสุรินทร์ ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ในการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร จากแหล่งความรู้ต่างๆ ซึ่งสื่อบุคคลมีค่าเฉลี่ยมากกว่าสื่ออิเล็กทรอนิกส์ สื่อสิ่งพิมพ์ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ และสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยเฉพาะสื่อบุคคล ประเภทเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร มีค่าเฉลี่ย 3.78 อยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับผุสดี จันทร (2556 : 70) ศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้านในจังหวัดนครนายก พบว่าระดับการได้รับข้อมูล ข่าวสาร ความรู้ด้านการเกษตร จากแหล่งต่างๆ ของอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้านในภาพรวมมีอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.15 เมื่อพิจารณารายละเอียดแหล่งความรู้ด้านการเกษตรในแต่ละด้าน พบว่าอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้านมีระดับการได้รับข้อมูล ข่าวสาร ความรู้ในระดับมาก 3 แหล่ง คือจากเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร วิทยุโทรทัศน์ และคู่มือการปฏิบัติงานอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน แสดงว่า แหล่งความรู้ด้านการเกษตรของอาสาสมัครเกษตร ยังให้ความสำคัญและเชื่อมั่นในตัวของผู้เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ซึ่งเป็นช่องทางในการถ่ายทอดความรู้สู่เกษตรกร แต่อย่างไรก็ตามในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารความรู้ด้านการเกษตรของอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน ถ้าสามารถรับข้อมูลข่าวสารได้จากหลายช่องทาง ก็จะช่วยให้อาสาสมัครเกษตรหมู่บ้านมีการรับข้อมูลข่าวสารได้รวดเร็ว สามารถช่วยให้การปฏิบัติงานที่รวดเร็วทันต่อเหตุการณ์มากขึ้น



การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 7 The 7th STOU National Research Conference

2.4 จากผลการศึกษาพบว่า เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานอาสาศัมครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.) ได้มีการสนับสนุนการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร จากแหล่งความรู้ต่างๆ ให้กับอาสาศัมครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.) ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสื่อบุคคลมีค่าเฉลี่ยมากกว่าสื่ออิเล็กทรอนิกส์ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์และสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยเฉพาะสื่อบุคคลประเภทเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร มีค่าเฉลี่ย 4.11 อยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับอัษฎางค์ นาคบรรพ์ (2549 : 73) ศึกษาเรื่องการถ่ายทอดความรู้ของนักวิชาการส่งเสริมการเกษตรประจำอำเภอ ในเขตภาคกลาง พบว่า นักวิชาการส่งเสริมการเกษตร มีลักษณะการถ่ายทอดความรู้การเกษตรตามแนวคิด ทฤษฎีการศึกษาผู้ใหญ่ในภาพรวมอยู่ในระดับมากในทุก ๆ ด้าน ได้แก่ ด้านประสิทธิภาพในการเรียนรู้ แนวทางการเรียนรู้ ความพร้อมในการเรียนรู้ และกระบวนการถ่ายทอดความรู้ แสดงว่าเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรมีความสำคัญต่อเกษตรกรมาก ที่สามารถเป็นสื่อกลางในการให้บริการความรู้ข้อมูลข่าวสารต่างๆ เข้าถึงเกษตรกรในระดับพื้นที่ และเป็นที่ศรัทธาไว้วางใจต่อเกษตรกร ทั้งนี้เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรยังมีความสามารถในถ่ายทอดความรู้ในรูปแบบต่างๆ รวมทั้งด้านเทคโนโลยีที่ทันสมัย ในการนำมาใช้ในการปฏิบัติงานในหน้าที่ เพื่อให้ทันต่อเหตุการณ์ปัจจุบันอีกด้วย

3. การปฏิบัติงานตามบทบาทของอาสาศัมครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.) และการส่งเสริมบทบาทของอาสาศัมครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.) ของเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานอาสาศัมครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.) ในจังหวัดสุรินทร์

3.1 จากผลการศึกษาพบว่า อาสาศัมครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.) ในจังหวัดสุรินทร์ มีการปฏิบัติงานตามบทบาทของอาสาศัมครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.) ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้ง 4 ด้านของภารกิจหลักของอาสาศัมครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.) โดยด้านการจัดเก็บรวบรวมข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตรของหมู่บ้าน มีค่าเฉลี่ยมากกว่าด้านอื่นๆ ซึ่งสอดคล้องกับเจษฎา กาพย์ไชย (2556 : 89) ศึกษาการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของอาสาศัมครเกษตรหมู่บ้านในจังหวัดเชียงใหม่ พบว่า การปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่อาสาศัมครเกษตรหมู่บ้าน อาสาศัมครเกษตรหมู่บ้านส่วนใหญ่มีการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ในระดับมาก เช่นเดียวกับภัทรพล เฉลิมชาติ และสมัย ศรีหาญ (2553:39) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของอาสาปศุสัตว์ ในอำเภอธาตุพนม พบว่าผลการปฏิบัติงานโดยรวมของอาสาปศุสัตว์อยู่ในระดับดี และปฏิบัติงานในระดับดีมาก แสดงว่า อาสาศัมครเกษตรหมู่บ้านมีความสามารถในการปฏิบัติงานได้ดี และเมื่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้การสนับสนุนให้ความรู้ คำแนะนำแก่อาสาศัมครเกษตรหมู่บ้านในการปฏิบัติงาน ทำให้อาสาศัมครเกษตรหมู่บ้านมีการปฏิบัติงานได้มากขึ้นตามไปด้วยเช่นกัน

3.2 การส่งเสริมบทบาทของอาสาศัมครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.) จากผลการศึกษาพบว่า เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานอาสาศัมครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.) ในจังหวัดสุรินทร์ มีการส่งเสริมบทบาทของอาสาศัมครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.) ในภาพรวมอยู่ในระดับมากทั้ง 4 ด้านของภารกิจหลักของอาสาศัมครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.) โดยด้านการจัดเก็บรวบรวมข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตรของหมู่บ้าน มีค่าเฉลี่ยมากกว่าด้านอื่นๆ แสดงว่า เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรมีประสิทธิภาพการทำงานในทุกด้าน มีการส่งเสริมความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติ ซึ่งเป็นภารกิจหลักของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรทุกคน ที่ได้ตระหนักและให้ความสำคัญอย่างยิ่ง ในการทำความเข้าใจในหน้าที่และเพิ่มพูนความรู้ในทุกด้านอย่างต่อเนื่อง เพื่อใช้ในการถ่ายทอดความรู้ให้แก่เกษตรกรเข้าใจ สามารถปฏิบัติงานได้จริง และยังสามารถเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของเกษตรกรไปในทางที่ดีได้

4 ความต้องการพัฒนาศักยภาพการปฏิบัติงานของอาสาศัมครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.) และความคิดเห็นของอาสาศัมครเกษตรหมู่บ้าน และเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานอาสาศัมครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.) ในจังหวัดสุรินทร์

4.1 ความต้องการพัฒนาศักยภาพการปฏิบัติงานของอาสาศัมครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.) จากผลการศึกษาพบว่า อาสาศัมครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.) ในจังหวัดสุรินทร์ ในภาพรวมมีความต้องการพัฒนาศักยภาพการปฏิบัติงาน อยู่ในระดับปานกลาง โดยทั้งหมด 15 ประเด็นอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับกรมส่งเสริมการเกษตร (2560 : 1) สรุปผลการสัมมนาขับเคลื่อนงานอาสาศัมครเกษตร ปี 2560 พบว่า นโยบายและแนวทางการพัฒนาเกษตรกรและองค์กรเกษตรกรเพื่อให้มีศักยภาพและความพร้อมในการปฏิบัติงาน เพื่อให้เกษตรกรมีความเข้มแข็งสามารถพึ่งพาตนเองได้ ถือเป็นภารกิจที่สำคัญของกรมส่งเสริมการเกษตร โดยยึดหลักว่าเกษตรกร คือ ผู้ประกอบการด้านการเกษตร แสดงให้เห็นว่า การพัฒนาศักยภาพทักษะการ



การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 7 The 7th STOU National Research Conference

ปฏิบัติงานของอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้านมีความสำคัญในทุกๆ ด้าน เกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามภารกิจของอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน ทำให้อาสาสมัครเกษตรหมู่บ้านสามารถนำความรู้ไปใช้ในการปฏิบัติงานจนประสบความสำเร็จได้ รวมทั้งทำหน้าที่เป็นตัวแทนของหน่วยงานสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในระดับหมู่บ้าน และเป็นผู้ช่วยเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรด้วย

4.2 ความต้องการพัฒนาศักยภาพการปฏิบัติงานของอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.) จากผลการศึกษาพบว่า เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.) ในจังหวัดสุรินทร์ ในภาพรวมมีความต้องการพัฒนาศักยภาพการปฏิบัติงานของอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.) อยู่ในระดับมาก ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมี 7 ประเด็น ที่อยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับกรมส่งเสริมการเกษตร (2560 : 2) สรุปผลการสัมมนาขับเคลื่อนงานอาสาสมัครเกษตร ปี 2560 พบว่า การดำเนินงานอาสาสมัครเกษตรตามโครงสร้างกระบวนการปฏิบัติงานอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน นอกจากเป็นการทำงานร่วมกันของหน่วยงานภายในกรมส่งเสริมการเกษตรแล้ว ยังต้องบูรณาการงานร่วมกับหน่วยงานสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ด้วย เพื่อให้อาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.) สามารถปฏิบัติงานตามภารกิจ 4 ข้อ ได้เต็มประสิทธิภาพ มีผลงานเป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้น ซึ่งผลการปฏิบัติงานสามารถเป็นข้อมูลเพื่อรับคำตอบแทนตามรายงานชิ้นงานหรือแต่ละภารกิจได้ แสดงให้เห็นว่า การพัฒนาศักยภาพ ทักษะการถ่ายทอดความรู้ของอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน ให้มีความรู้ความเข้าใจในงานส่งเสริมการเกษตร ในการสามารถปฏิบัติงานสนับสนุนการทำงานของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรได้ เพื่อให้อาสาสมัครเกษตรหมู่บ้านสามารถปฏิบัติงานได้ตามบทบาทหน้าที่และพัฒนาให้เป็นต้นแบบแก่เกษตรกรในชุมชน พร้อมทั้งควรจัดสวัสดิการ การสร้างขวัญกำลังใจและการยกย่องเชิดชูเกียรติให้อาสาสมัครเกษตรหมู่บ้านอย่างเหมาะสม เพื่อเป็นขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานในการดำเนินงานต่อไป

5. ปัญหา ข้อเสนอแนะ และแนวทางการดำเนินงานและการส่งเสริมบทบาทของอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.) ตามความคิดเห็นของอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน และเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.) ในจังหวัดสุรินทร์

5.1 จากผลการศึกษาพบว่า อาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.) ในจังหวัดสุรินทร์ ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยบทบาทหน้าที่หลักอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.) ด้านการจัดเก็บรวบรวมข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตรของหมู่บ้าน มีค่าเฉลี่ยมากกว่าด้านอื่นๆ ซึ่งสอดคล้องกับวิไล อุตสาห์ (2556 : 75) ศึกษาการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้านในจังหวัดอุบลราชธานี พบว่า ปัญหาและข้อเสนอแนะในการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน - ด้านจัดเก็บรวบรวมข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตรของหมู่บ้าน พบว่า อาสาสมัครเกษตรหมู่บ้านมีปัญหาในภาพรวมระดับน้อย โดยมีปัญหาในการปฏิบัติระดับปานกลาง แสดงให้เห็นว่า ในการปฏิบัติงานของอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน เมื่อได้รับการสนับสนุนในด้านต่างๆ จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างเพียงพอในการปฏิบัติงาน มีความชัดเจนในนโยบายสามารถช่วยให้อาสาสมัครเกษตรหมู่บ้านปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ที่ประสบผลสำเร็จได้อย่างราบรื่น รวมทั้งเกิดขวัญกำลังใจในการทำงานเพิ่มขึ้น

5.2 จากผลการศึกษา พบว่า เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.) ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยด้านการปฏิบัติงานตามนโยบาย และด้านการถ่ายทอดความรู้ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก แสดงว่า นโยบายภารกิจ และขอบเขตงานที่ได้รับผิดชอบ ผู้บังคับบัญชาต้องมีความชัดเจน เพื่อให้การดำเนินงานไปในทิศทางเดียวกัน ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมาย และลดปัญหาอุปสรรคในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ เนื่องจากบางนโยบายที่สั่งการลงมาอยู่นอกเหนือภารกิจของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร และเจ้าหน้าที่ที่รับงานหลายภารกิจ ส่งผลให้เจ้าหน้าที่ที่มีความลำบากในการปฏิบัติงาน และไม่ถนัดในด้านนั้นๆ ด้วย ทำให้การทำงานล่าช้าไม่ตอบสนองกับบางนโยบายที่เร่งด่วนได้ ในด้านการถ่ายทอดความรู้ เจ้าหน้าที่ทุกคนต้องตระหนักและให้ความสำคัญในการทำความเข้าใจในหน้าที่ เพื่อนำความรู้ไปส่งเสริมและพัฒนาให้เกษตรกรได้เข้าใจและปฏิบัติตามได้จริง



การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 7
The 7th STOU National Research Conference

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 สำหรับอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.) จากผลการวิจัยพบว่า

1) ด้านการจัดเก็บรวบรวมข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตรของหมู่บ้าน

- ควรสนับสนุนอุปกรณ์ เครื่องมือ เพื่ออำนวยความสะดวกในการเก็บบันทึกข้อมูล และเพื่อความสะดวกรวดเร็วทันต่อเหตุการณ์ เนื่องจากการปฏิบัติงานในพื้นที่ของอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.) ในด้านของอุปกรณ์เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินงานยังไม่เพียงพอ ควรมีการสนับสนุนเพิ่มเติม เพื่อเพิ่มความสะดวกรวดเร็ว และการเข้าถึงข้อมูลได้ง่ายขึ้นในการปฏิบัติงาน

- ควรได้รับการช่วยเหลือด้านสวัสดิการ มีค่าตอบแทนเป็นประจำรายเดือน เนื่องจากการดำเนินงานของอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.) เป็นการทำงานด้วยจิตอาสา ดังนั้นควรจะมีการจัดสรรสวัสดิการ เพื่อเป็นการยกย่องและสร้างขวัญกำลังใจในการทำงานให้แก่อาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.)

2) ด้านการร่วมกับกรมการหมู่บ้านและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรระดับหมู่บ้าน

- ควรมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรระดับหมู่บ้าน ทุกเวที เนื่องจากอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.) เป็นตัวแทนของเกษตรกรในหมู่บ้าน เมื่อมีการประชุมจะได้เป็นตัวแทนของหมู่บ้านในการเพิ่มเติมข้อมูลเสนอแนะความต้องการเกษตรกรได้ตรงกับเป้าหมายที่วางแผนไว้

- ควรมีการสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาในระดับหมู่บ้าน เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการทำแผนพัฒนา เนื่องจากการวางแผนพัฒนาเกษตรกรรมนั้น ต้องมีปัญหาด้านเกษตรในพื้นที่ก่อน ว่าปัญหาเกิดจากอะไร มีแนวทางแก้ไขอย่างไรบ้าง ซึ่งจะได้นำมาสู่การวางแผนพัฒนาการเกษตรได้ และตรงตามเป้าหมายความต้องการของเกษตรกร

3) ด้านการประสานในการถ่ายทอดความรู้และแก้ไขปัญหาของเกษตรกรในหมู่บ้าน

- ควรเป็นผู้นำด้านการเกษตร เพื่อช่วยเหลือ แนะนำ ส่งเสริม และแก้ไขปัญหา เนื่องจากอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.) เป็นเกษตรกรที่มีอยู่ในพื้นที่ มีความใกล้ชิดกับเกษตรกร และ มีความเป็นผู้นำ ทำให้เกิดความน่าเชื่อถือต่อเกษตรกรด้วยกัน ทำให้เกิดการยอมรับได้ดี

- มีการใช้สื่อที่หลากหลาย ในการกระจายข่าวสารประชาสัมพันธ์สู่เกษตรกรเนื่องจากการใช้สื่อที่หลากหลายเป็นการกระตุ้นการรับรู้ข่าวสารให้กับเกษตรกร ทำให้เกษตรกรมีความต้องการข้อมูลเพิ่มเติม อยากได้รู้เพื่อการพัฒนาตนเอง

4) ด้านการติดตามสถานการณ์การเกษตรในหมู่บ้านและรายงานเหตุการณ์ฉุกเฉินเร่งด่วนต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

- ควรมีการประชาสัมพันธ์ข่าวสารผ่านสื่อต่างๆ ที่มีในหมู่บ้าน เพื่อความรวดเร็วในการแก้ไขปัญหา เนื่องจากการประชาสัมพันธ์ข่าวสารผ่านสื่อต่างๆ ทำให้เกิดการเรียนรู้ได้อย่างรวดเร็ว สามารถแก้ไขปัญหาได้ทันต่อเหตุการณ์

- มีการติดตาม ช่วยเหลือเกษตรกรเกี่ยวกับสถานการณ์ด้านการเกษตรในหมู่บ้าน เช่น น้ำท่วม ภัยแล้ง โรคแมลง เนื่องจากการติดตามช่วยเหลือเกษตรกร ทำให้ได้ทราบถึงปัญหาความต้องการของเกษตรกร และได้รับการบริการที่ทันต่อเหตุการณ์

1.2 สำหรับเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.) จากผลการวิจัยพบว่า

1) ด้านการถ่ายทอดความรู้

- ควรมีการสนับสนุนสื่อความรู้ ในการถ่ายทอดความรู้ให้อาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.) เนื่องจากการใช้สื่อการเรียนรู้ข้อมูลข่าวสาร การถ่ายทอดความรู้ให้กับอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.) ทำให้เกิดการสื่อสารที่ดี และเกิดการเข้าใจที่ตรงประเด็น รวมทั้งการนำสื่อที่เป็นเทคโนโลยีสมัยใหม่เข้ามาใช้ เพื่อให้อาสาสมัครเกษตรหมู่บ้านได้รับการพัฒนา เข้าถึงข้อมูลการเกษตรได้ทันต่อเหตุการณ์

- ควรมีการส่งเสริมศูนย์เรียนรู้ อกม. ต้นแบบ เนื่องจากการส่งเสริมการก่อตั้งศูนย์เรียนรู้ อกม. ต้นแบบ ทำให้เกิดการเรียนที่เป็นระบบ เพราะสามารถนำไปปฏิบัติได้เกิดผลดีต่อเกษตรกร



การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 7 The 7th STOU National Research Conference

2) ด้านการให้บริการ

- ควรสนับสนุนเครื่องมือ อุปกรณ์ ให้กับ อคม./ชมรม อคม. ทุกระดับ เนื่องจากการที่อาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.) ได้รับการสนับสนุนเครื่องมือ อุปกรณ์ต่างๆ ทำให้อาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.) เกิดความสะดวกในการปฏิบัติงาน และผลงานที่ได้ปฏิบัติมีประสิทธิภาพขึ้นด้วย

- ควรให้ความรู้เกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของ อคม. ในการให้บริการแก่เกษตรกร เนื่องจากการพัฒนาความรู้ด้านบทบาทหน้าที่ให้กับอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.) เป็นการทำความเข้าใจให้กับอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.) ทราบและเข้าใจในบทบาทหน้าที่มากขึ้น

3) ด้านการปฏิบัติงานตามนโยบาย

- ควรกำหนดนโยบายการส่งเสริมสนับสนุน อคม. ในด้านสวัสดิการ ค่าตอบแทนในการทำงาน เนื่องจากการมีนโยบายที่เป็นรูปธรรมขึ้น ทำให้เกิดแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.) และเป็นการสร้างขวัญกำลังใจ ยกย่องเชิดชูเกียรติด้วย

- ควรจัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับนโยบายให้กับ อคม. ทราบและเข้าใจตรงกัน เนื่องจากการอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับนโยบายให้กับอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.) ทำให้อาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.) มีความเข้าใจเกี่ยวกับนโยบายต่างๆ มากขึ้น

4) ด้านการประสานงาน

- ในระดับกระทรวงฯ ควรมีการประสานงาน การบูรณาการการดำเนินงานที่ชัดเจน เพื่อให้ระดับล่างขับเคลื่อนงานได้อย่างเป็นรูปธรรม เนื่องจากการบูรณาการและการประสานงานที่ชัดเจน ทำให้การดำเนินงานอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.) มีประสิทธิภาพอย่างชัดเจน และมีการขับเคลื่อนงานไปในทิศทางเดียวกัน

- ควรมีจัดอบรมเกี่ยวกับการประสานงานให้ อคม. เนื่องจากการจัดอบรม ทำความเข้าใจการปฏิบัติงานสามารถทำให้เกิดความเข้าใจในเนื้อหาที่ปฏิบัติได้ดีขึ้น

5) ด้านอื่นๆ

- ระบบสารสนเทศ อคม. ควรมีความทันสมัย เข้าถึงง่าย คำนึงถึงการนำฐานข้อมูลไปใช้ประโยชน์ในระดับผู้ปฏิบัติงาน เนื่องจากการเข้าถึงข้อมูลในระบบสารสนเทศนั้น ยังมีความซับซ้อนไม่สะดวกในการเข้าถึงข้อมูล จึงเกิดปัญหาในการนำข้อมูลมาใช้งาน

- ให้ อคม. มีคำตอบแทนรายเดือน เนื่องจากการที่อาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.) ได้รับคำตอบแทนจะเป็นการสร้างแรงจูงใจ และสร้างขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานให้กับอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.) ได้อีกทางหนึ่ง

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1) ควรศึกษาความคิดเห็นของเกษตรกร เจ้าหน้าที่ หน่วยงานภาคี เกี่ยวกับการร่วมกันดำเนินการในหมู่บ้าน/ชุมชน ต่อการปฏิบัติงานของอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน เพื่อพัฒนาปรับปรุงศักยภาพการปฏิบัติหน้าที่ของอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน รวมทั้งการบูรณาการดำเนินงานร่วมกับหน่วยงานต่างๆ ในพื้นที่ เพื่อให้เกิดการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2) ควรศึกษาเกี่ยวกับความคิดเห็นของหน่วยงานสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ในการสนับสนุนการปฏิบัติงานของอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน เพื่อการบูรณาการดำเนินงานที่ชัดเจน

3) ควรศึกษาเกี่ยวกับแนวทางการส่งเสริมสนับสนุนสวัสดิการการปฏิบัติงานของอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน เพื่อเป็นการสร้างขวัญกำลังใจ และยกย่องเชิดชูเกียรติ กับอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน

4) ควรศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัญหา/อุปสรรค ในการปฏิบัติงานของอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน เพื่อหาแนวทางแก้ไขปรับปรุง และพัฒนาให้เกิดประสิทธิภาพต่อไป



การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 7
The 7th STOU National Research Conference

เอกสารอ้างอิง

- กรมส่งเสริมการเกษตร (2560) สรุปผลการสัมมนาขับเคลื่อนงานอาสาสมัครเกษตร ปี 2560
- เจษฎา กาพย์ไชย (2556) การปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้านในจังหวัดเชียงใหม่. (วิทยานิพนธ์ปริญญาเกษตรศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.
- ผุสดี จันท (2556) วิทยานิพนธ์เรื่อง ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้านในจังหวัดนครนายก (วิทยานิพนธ์ปริญญาเกษตรศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.
- ภัทรพล เณลิมาชาติ และสมัย ศรีหาญ (2553) “ปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของอาสาปศุสัตว์ ในอำเภอหาดุพนม” รายงานผลการวิจัย ทะเบียนวิชาเลขที่ 5 4 (2)-0216(4)-004 กรมปศุสัตว์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
- วีไล อุตส่าห์ (2556) การปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้านในจังหวัดอุบลราชธานี. (วิทยานิพนธ์ปริญญาเกษตรศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.
- วิสาส์ กันตอนันตพร (2554) ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของเกษตรหมู่บ้าน ในจังหวัดชลบุรี. (วิทยานิพนธ์ปริญญาเกษตรศาสตรมหาบัณฑิต) มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.
- สรายุทธ กันหลง. (2555, 27 ตุลาคม). การทดสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม Cronbach's alpha. ค้นคืนวันที่ 27 ตุลาคม 2560 จาก <http://www.ipernity.com/blog/248956/424773>
- อัษฎางค์ นาคบรรพ์ (2549) การถ่ายทอดความรู้การเกษตรของนักวิชาการส่งเสริมการเกษตรประจำอำเภอในเขตภาคกลาง. (ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพฯ.

